EL POU de la gallina
Revista manresana d'informació i opinió

La presó

Â

El meu primer record de la presó és de l'any 1973, de les visites que amb la mare i la Laia vam fer al pare a la presó Model. Hi va estar tancat uns mesos, després de detenir-lo a l'església de Santa Maria Mitjancera, conjuntament amb altres 112 integrants de l'Assemblea de Catalunya en la caiguda coneguda, i recollida als llibres d'història, com la Detenció dels 113. D'aquell episodi recordo sobretot la tristesa de la mare, els vespres a casa, i les visites a la presó, de les quals retinc la imatge d'una sala gran amb tot de finestretes amb barrots, on, a crits, intentàvem comunicar-nos amb els presos. El record més especial, però, és el del dia que vaig poder entrar tot sol per veure, i abraçar, el pare. Un funcionari va conduir el grup de nens i nenes per uns passadissos que menaven a una sala àmplia i ben il·luminada, on una pila d'homes ens esperaven amb un somriure als ulls. El Ramon, que trobava a faltar la muntanya tant o més que a nosaltres, havia pintat el pont de Camprodon amb el Pirineu al fons a partir de la imatge de la mítica capsa de galetes i em va regalar el dibuix perquè me l'endugués. Jo, a canvi, li vaig donar una bufanda del Barça, d'aquelles d'abans, a franges blau i grana, sense lletres ni escuts de cap mena. Encara la guardo.

No era, el meu pare, el primer de la família a trepitjar presó. El meu avi -el pare de la mare- republicà i d'esquerres, després de la guerra va passar gairebé un any en un camp de concentració a les Espanyes -l'avia no recordava exactament on- i en va tornar caminant i acompanyat -això si que ho recordava perfectament- d'un xai que es van ben menjar per celebrar la tornada a casa. També el meu tiet Josep, anarquista de la vella escola, casat amb una germana del meu pare, s'hi passà una temporada llarga, a la presó. Set anys de penúries i escassetat de postguerra, primer a la Model, havent passat per uns interrogatoris brutals a via Laietana, i després a Guadalajara. Havia format part d'una xarxa de suport al maquis que arribaven al Bages per les rutes del Berguedà i el Solsonès.

A la presó hi he tornat força vegades a veure companys independentistes, a la tètrica presó d'Alcalà-Meco, primer, a la ja desapareguda i esbalandrada presó de Figueres, una temporada, i finalment a Brians, que malgrat la sordidesa inherent en qualsevol presó, ja comptava amb uns estàndards constructius d'un edifici públic modern. El Sebastià s'hi va passar 6 anys i el Jordi, el David i l'Esteve, entre 1 i 3. Si fa o no fa en la mateixa època també vaig tenir la oportunitat de revisitar la Model, on el Toni s'hi va passar uns dies per no presentar-se al servei militar, i a la Trinitat, on el Jordi ("Llibertat Jordi Pujol!") hi va fer estada pel mateix motiu. Fins i tot un "llomillo" com jo va estar a punt d'entrar a la garjola quan l'any 93 o 94 el jutge va condemnar-me a 2 anys, 4 mesos i un dia per negar-me també a fer el servei militar obligatori. Per sort, el moviment antimilitarista era tan potent i la consciència social en contra de la "mili" -i de l'exèrcit- era tan estesa que els jutges mateixos demanaven l'indult per estalviar-nos l'execució de la sentència.

Que per què explico tot això? Doncs per recordar dues coses: la primera, que la presó no és una hipòtesi remota sinó una possibilitat real per a aquells qui, des de l'esquerra, l'antiautoritarisme o l'independentisme s'han oposat i s'oposen als límits que imposa el Regne d'Espanya i que, per tant, que tinguem presos i preses polítics en ple segle XXI és terriblement injust i indignant, però no és excepcional ni inesperat. La segona, que la presó és una experiència duríssima que marca per sempre els qui l'han viscut i les seves famílies i que, per tant, farem bé de no frivolitzar-hi, mai, sigui qui sigui qui la pateix.

Foto: Carles Claret.